REJESTR DOTYCZY:

JANUSZAJTIS Antoni Tomasz

s/c ..... i .....

z d. .....

* 28.03. 1900 w Częstochowie

kraj: POLSKA

+ 19 czerw. 1959 w Londynie

kraj: UK.

Streatham Park Cemetery

pochowany: .....

nr grobu: .....

Nr rejestracyjny

39 / 59

Nota zamieszczona:

w tomie .....

czesci .....

Indeks

VIRTUTI MILITARI

Copyright: 1970
B.O. Jeżewski

Źródła i bibliografia c.d.

znak rozpoznawczy

Uwagi:

kpt. - sprawdzic w RO34-rezerw, brak w RO32

Nota:

Przypisy:

żona i corki w UK.

Antoni Tomasz Januszajtis

Na cmentarzu Streatham Park w południowym Londynie, towarzysze broni i przyjaciele złożyli na wieczny spoczynek śp. Kapitana Antoniego T. Januszajtisa.

Urodzony w 1900 r. w Częstochowie, z domu rodzinnego wyniósł ideały walki o wolność. Mając lat 14 wstępuje do Legionów i bierze udział w walkach II Brygady. W latach 1919-20 brał udział w wojnie bolszewickiej w szeregach 36 P. P. Legii Akademickiej i doszedł do stopnia kapitana, zdobywając liczne odznaczenia, w tym Krzyż Virtuti Militari i czterokrotnie Krzyż Walecznych.

Po demobilizacji osiada na ulubionych Kresach Wschodnich. Tam zastaje go druga wojna światowa i najazd sowiecki. Aresztowany w 1940 r. rozdzielony został od rodziny, którą deportowano na Syberię. Z czworga dzieci udaje się żonie uratować tylko dwoje i przez Persję i Afrykę dojechać z nimi do Anglii.

O losie śp. Antoniego rodzina nie miała żadnej wiadomości przez 15 lat, mimo starań i nieustających wysiłków, zmierzających do odszukania Go. Uważany już był za zaginionego na bezkresach Rosji Sowieckiej, podobnie jak setki tysięcy naszych rodaków.

Dopiero w 1955 r. doszła do Londynu pierwsza wiadomość, że żyje, więziony w łagrze w głębi Rosji. Okazało się, że po aresztowaniu przebywał w Mińsku do 1941 roku i należał do tej grupy więźniów, których N.K.W.D. postanowiło w czasie transportu wystrzelać.

Udało mu się uniknąć śmierci i wrócić na Wileńszczyznę, gdzie brał udział w akcji zbrojnej przeciwko drugiemu okupantowi — Niemcom. Aresztowany przez Gestapo również wydostaje się z ich rąk. W czasie drugiej sowieckiej okupacji ziem wschodnich w 1944 r. aresztowany ponownie, skazany został na 25 lat pracy przymusowej w łagrach.

Przerzucany z łagru do łagru objęty został szczęśliwie jedną z form amnestii i w 1956 r. zwolniony z prawem powrotu na Wołyń. W 1957 r. w ramach tzw. repatriacji wydostaje się z granic ZSSR. i przybywa do Anglii, aby połączyć się z rodziną po blisko 20 latach rozłąki.

Niestety niewola, poniewierka w łagrach i ponad ludzkie siły praca przymusowa zrujnowały jego zdrowie. W kilka dni zaledwie po przybyciu musi iść do szpitala, gdzie poddaje się ciężkiej operacji płuc. Po wyjściu ze szpitala, nie zdając sobie sprawy ze swego ciężkiego stanu, pchany siłą żywotną do czynu, chce pracować i być pożytecznym dla społeczności polskiej i rodziny.

Mimo choroby i dręczących bólów zachował do końca pogodę ducha i serdeczny stosunek do otoczenia. O przeżyciach swych w Rosji dał szereg obiektywnych relacji i analiz pełnych głębokich refleksji.

Dla wszystkich, którzy Go znali pozostanie w pamięci ujmująca sylwetka człowieka, który całe życie służył Polsce i za nią tak wiele przecierpiał.

Cześć Jego pamięci!

A. T.

Źródła i bibliografia:

znak rozpoznawczy

* Dziennik Polski .6.59 - nekrolog — 19/ .VI.59/

= Ks. Warszawski "Studia nad wyznan. relig. Marszł. J. Piłsudskiego" — 270-A.

S. † P.

Kpt. ANTONI TOMASZ JANUSZAJTIS

Legionista, odznaczony Krzyżem Virtuti Militari i czterokrotnie Krzyżem Walecznych, do niedawna więzień sowiecki.

Urodzony 28. 3. 1900 w Częstochowie, zmarł 19. 6. 1959 w Londynie. Nabożeństwo żałobne będzie odprawione we czwartek 25 czerwca, o godz. 10.15 w St. Mary's Church, Clapham Common, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz Streatham Park.

Pozostali w głębokim żalu

ŻONA, CÓRKI, SIOSTRY, BRACIA
RODZINA W ANGLII I W KRAJU

9035

Dojazd na cmentarz autobusem 118 z Clapham Common.

S. † P.

ANTONI TOMASZ JANUSZAJTIS

Kapitan W.P., odznaczony Krzyżem Virtuti Militari i czterokrotnie Krzyżem Walecznych, więzień łagrów sowieckich od 1940 do 1956 po zwolnieniu i przybyciu do Anglii zmarł 19 czerwca 1959.

Cześć Jego pamięci!

STOWARZYSZENIE B. SOWIECKICH WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH
9039 KOŁO ŻOŁNIERZY 36 P.P. LEGII AKADEMICKIEJ